

(/)

🏠 (/) > 2. Verdenskrig (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Dødens bolig

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/hilsen-fra-hitler>)

Dødens bolig

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 4905

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/doedens-bolig)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/doedens-bolig](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/doedens-bolig)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/doedens-bolig)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/doedens-bolig](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/doedens-bolig)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/doedens-bolig&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/doedens-bolig&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/doedens-bolig&title=))

Peter Langwithz Smith

Dødens bolig. Auschwitz-Birkenau

People's Press, 2019. 766 sider, indbundet, illustreret, 449, 95 kr.

Peter Langwithz Smith har tidligere udgivet bøger om lejrene Auschwitz (Auschwitz – en beskrivelse, 2004, se anmeldelse på historie-online (/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/auschwitz)) og Neuengamme (2012, se anmeldelsen på historie-online (/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/neuengamme)). Nu er han aktuell med en ny bog om Auschwitz, hvor det første, der slår læseren er bogens store, tunge format og det høje sidetal. Samt ikke at forglemme de mange illustrationer i form af originalt fotomateriale, fangers tegninger og fotografier fra lejren i dag taget af forfatteren selv.

Auschwitz Stammlager blev etableret i 1940 og siden udbygget med Monowitz-fabriksanlægget (i et samarbejde mellem SS og I.G. Farben) og med Birkenau, hvor gaskamre og krematorier blev opført. Med nedlæggelsen af de "rene" tilintetgørelseslejre Belzec, Sobibor og Treblinka, som primært var blevet anvendt i forbindelse med drabet på de polske jøder, blev Auschwitz-Birkenau fra efteråret 1943 omdrejningspunktet i drabet på de europæiske jøder, som i stort tal blev deporteret til lejren fra tyskbesatte eller tyskallierede lande i Europa. Det skønnes at i alt 1,1 millioner mennesker omkom i Auschwitz-Birkenau, heraf 1 million europæiske jøder.

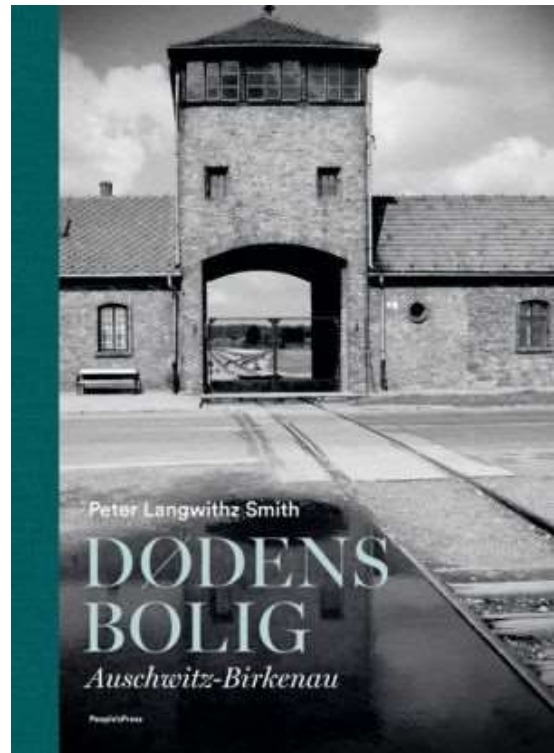
Bogen er opbygget kronologisk-tematisk. Kronologien "afbrydes" på udmærket vis af diverse temaer som: Ernæring, arbejde, straffe, sygdomme, seksualitet m.m. Bogen falder i to dele: Det første lange stræk er ikke eksplicit Holocaust-relateret. Først fra side 431 foldes historien om Holocaust i lejren ud.

På sin vis er der ikke tale om en ny bog. I mangt og meget minder Dødens bolig om forfatterens 2004-bog. Det gælder strukturen og de mange temaer. Alt i alt kan man derfor tale om en udbygning af 2004-bogen. Der er dog føjet tre nye afsnit til: Et om udviklingen i den nazistiske jødepolitik fra magtovertagelsen i 1933 til og med Holocaust, et om SS-vagtmandskabet og et om lejrens historie fra befrielsen i januar 1945 og frem til i dag. Lejrens historie fra befrielsen har været præget af kontroverser og konflikter. Netop fordi lejren havde flere forskellige fange- og offergrupper har der været konflikt om, hvem der rettelig kunne gøre krav på Auschwitz i deres mindekultur. Forfatteren taler om "ejerskabet til Auschwitz". Hvem kan gøre krav på ejerskabet? I årtier er det spørgsmål mundet ud i sammenstød imellem jødiske og polsk-katolske interesser.

Den generelle gennemgang af lejrens historie udføres med stor grundighed og detaljerigdom. Snart sagt ethvert tænkeligt aspekt af lejrens historie belyses. Det samme kan siges om gennemgangen af lejrens rolle i Holocaust.

Kompetent og udførligt redegøres der for mordprocessens forskellige faser: de livstruende deportationer til lejren (transporter kunne tage flere dage uden vand eller mad til de indespærrede), selektioner på rampen, hvor SS-læger sendte uarbejdsdygtige (:børn, gamle, syge, svagelige, handicappede og kvinder med børn, dvs. flertallet af de deporterede) direkte til en smertefuld død i gaskamrene.

Nogle jøder i lejren blev tilknyttet den såkaldte Sonderkommando og tvunget til at bistå SS i mordprocessen, bl.a. ved at tømme gaskamrene og kremere de jødiske ofre. Mordet på jøderne kulminerede i sommeren 1944 med den store aktion mod de ungarske jøder. I nogle måneder arbejdede gaskamre og krematorier på højtryk i den mest forcerede af alle drabsprocesser i lejrens historie.

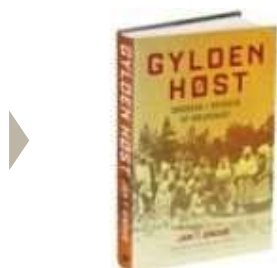

I forordet til bogen hedder det, at bogen leverer en videnskabelig fremstilling. Det udsagn kan nu diskuteres i betragtning af, at bogen ikke opererer med en problemstilling eller problemstillinger, der diskuteres, analyseres og vurderes. Ligeledes bringer bogen ikke nogen konklusion, da der ikke er nogen problemstilling at konkludere på. I fraværet af en styrende problemstilling er bogen således mere deskriptiv end den er diskuterende og undersøgende. Hvilket i øvrigt er helt legitimt. Og bedømt ud fra bogens egne præmisser, dvs. hvor bogen opfattes som en bred historisk monografi, er der tale om et ganske fremragende værk, hvor et stort og komplekst materiale formidles med et solidt overblik. Dødens bolig vil uden tvivl indtage positionen som standardværket på dansk om Auschwitz-Birkenau i mange år frem.

[Historie-online.dk, den 10. april 2019]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/hilsen-fra-hitler>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

GYLDEN HØST

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/gylden-hoest>)

**GERHARD VON KAMPTZ –
BORNHOLMS SIDSTE
KOMMANDANT**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/gerhard-von-kamptz-bornholms-sidste-kommandant>)

DAGBOG FRA ØSTFRONTEN

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/dagbog-fra-oestfronten>)

K.K. Steincke - Historiens Aktører nr. 59

Ole Mortensøn skriver om socialpolitikens bannerfører